

INFORMACIJA O OBIMU I STRUKTURI
PRIVREDNIH DJELATNOSTI NA TERITORIJI PRIJESTONICE CETINJE
ZA 2020.GODINU

I OBLICI OBAVLJANJA PRIVREDNIH DJELATNOSTI

Zakonom o privrednim društvima određeni su oblici obavljanja privrednih djelatnosti i to kao **preduzetnici, pravna lica i privredna društva** (ortačko društvo O.D., komanditno društvo K.D., akcionarsko društvo A.D., društvo sa ograničenom odgovornošću D.O.O. i dio stranog društva).

Osim ovih subjekata pojedine turističke i ugostiteljske djelatnosti shodno Zakonu o turizmu i ugostiteljstvu mogu obavljati i fizička lica.

A. **Preduzetnici** i fizička lica koja se bave privrednom djelatnošću na teritoriji Prijestonice Cetinje odnosno posjeduju odobrenje za obavljanje djelatnosti izdato od strane ovog Sekretarijata, ili su izvršili prijavljivanje djelatnosti (trgovina i zanatstvo) zastupljeni su u sljedećoj strukturi:

Vrsta privredne djelatnosti	Godina				
	2020.	2019.	2018.	2017.	2016.
	Broj privrednih subjekata				
Trgovinska djelatnost	76	80	77	82	85
Ugostiteljska i turistička djelatnost	40	41	41	44	44
Zanatska djelatnost	17	17	17	19	25
Djelatnost javnog prevoza	18	19	16	13	15

Od 40 subjekata koji se bave ugostiteljskom i turističkom djelatnošću 22 su preduzetnici, a 18 su fizička lica od kojih se 13 bavi pružanjem ugostiteljskih usluga u **domaćinstvu** i to smještajem u sobama za iznajmljivanje (27 soba sa ukupno 54 ležaja), turističkim apartmanima (dva apartmana 6 ležaja), četiri stana za iznajmljivanje turistima sa ukupno 16 ležajeva i kuća za iznajmljivanje turistima smještajnog kapaciteta dva ležaja. Pet (5) fizičkih lica bavi se pružanjem ugostiteljskih usluga u **seoskom domaćinstvu** koje se sastoje u degustaciji vina i drugih alkoholnih i bezalkoholnih pića kao i domaćih proizvoda iz sopstvene proizvodnje.

Od ukupnog broja subjekata koji obavljaju turističku djelatnost 11 su žene od čega 7 imaju status preduzetnika, a 4 obavljaju djelatnost u svojstvu fizičkog lica.

Zanatlije 17 zastupljeni sa sljedećim djelatnostima: frizeri 5, fotokopirnica 1, staklorezac 1, vodoinstalater 1, pranje motornih vozila 3, auto-električar 1, opravka i održavanje aparata za domaćinstvo 1, ugradnja stolarije 1, kamenorezac 1, auto-mehaničar 1 i usluge pripremanja publikacija za štampanje na računaru 1.

Od 17 lica koje se bave zanatskom djelatnošću 4 su preduzetnice.

Javni prevoz putnika u drumskom saobraćaju - taxi prevoz putnika obavljaju 18 preduzetnika i jedna preduzetnica sa ukupno 30 vozila.

Od ukupno 76 objekata u kojima se obavlja trgovinska djelatnost njih 48 su u vlasništvu 36 lica koji imaju prebivalište na teritoriji Prijestonice Cetinje. Od ovih 36 lica koji se bave trgovinskom djelatnošću njih 15 su preduzetnice.

B. Privredna društva i pravna lica

Poslovne jedinice koje posluju u okviru privrednih društava i pravnih lica, a posjeduju odobrenje za rad odnosno izvršili su prijavljivanje djelatnosti (trgovina i zanatstvo) zastupljene su na sljedeći način:

Vrsta privredne djelatnosti	Godina				
	2020.	2019.	2018.	2017.	2016.
	Broj privrednih subjekata				
Trgovinska djelatnost	245	240	248	253	257
Ugostiteljska i turistička djelatnost	66	72	71	71	68
Zanatska djelatnost	23	21	23	22	20
Djelatnost javnog prevoza	2	3	3	3	5

Od subjekata koji obavljaju ugostiteljsku i turističku djelatnost izdvajamo ugostiteljske objekte iz nadležnosti ovog Sekretarijata koji su i kategorisani od strane istog: restoran „Konak“ Zabrđe bb. , kategorija 4 zvjezdice vlasništvo DOO „No limit co“, restoran „Kole“ BCJ Br.12., kategorija 3 zvjezdice vlasništvo DOO „Nova varoš“.

Od strane ovog Sekretarijata izdato je 11 odobrenja za pružanje usluga iznajmljivanje vozila bez usluga vozača (poslovnice rent-a-car-a).

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je iz svoje nadležnosti izdalo odobrenja za sljedeće turističko-ugostiteljske objekte:

1. D.O.O. „Izbor“ Bar, Hotel „Grand“ Cetinje, kapaciteta 194 ležaja, kategorija tri zvjezdice,
2. Javna ustanova „Lovćen-Bečići“ Cetinje, mali hotel „Ivanov konak“ sa depadansom Ivanova korita, kapaciteta 26 ležaja, kategorija četiri zvjezdice,
3. Javna ustanova „Sportski centar“ Cetinje , Mali hotel „Sport-in“ Cetinje, kapaciteta 26 ležaja, kategorija dvije zvjezdice,
4. Javna ustanova „Lovćen-Bečići“ Cetinje, Omladinski hostel „Ivanova korita“ Ivanova korita, kapaciteta 175 ležaja,
5. JU „Lovćen-Bečići“ Cetinje, Turistička agencija „Ivanova korita“ Cetinje ul.Bajova br.2., (organizator putovanja),
6. Turistička agencija „Bon voyage“ – organizator putovanja, Balšića Pazar br.7.,
7. D.O.O. „Smokvica“ Budva - Nacionalni restoran „Vladika“ Jezerski vrh Lovćen,
8. D.O.O. „MKadijam“ Cetinje – etno selo Njeguši - Erakovići, smještajnog kapaciteta 30 ležaja,
9. D.O.O. „Niksan Čavor“ Kotor Hotel „Monte Rosa“ na Ivanovim koritima, smještajnog kapaciteta 60 ležaja, kategorija četiri zvjezdice,
10. D.O.O. „Monturs“ Cetinje, Turistička agencija „Mon Tours“ Cetinje Balšića Pazar bb., (posrednik u organizovanju putovanja),
11. D.O.O. „Gradska Cetinje“ Mali hotel „Gradska Cetinje“ Dvorski trg br.5., smještajnog kapaciteta 18 ležaja, kategorija 5 zvjezdica.

Zanatske i uslužne djelatnosti (23) zastupljene su u sljedećim oblicima:

- štamparska 1 (Štamparija A.D. „Obod“ Cetinje),
- frizersko-kozmetičarska 6 (D.O.O. „Belissima“ Cetinje, D.O.O. „Star taxi“ Cetinje, D.O.O. „Zoran M“ Cetinje, D.O.O. „Vuko“ Cetinje i D.O.O. „Modni studio Đuro“ Cetinje, D.O.O. „Marko M & M“),

- opravka vozila 5 (D.O.O. „Mama mia“ Cetinje, D.O.O. „Mondial“ Cetinje, D.O.O. „Tomanović“ Cetinje, D.O.O. „Huter“ Cetinje i D.O.O. „Efel motors“ Cetinje),
- pjeskarenje suvim ledom 1 (D.O.O. „Crymont“ Cetinje),
- čišćenje i održavanje klima uređaja 1 (D.O.O. „Eco Montenegro“ Cetinje),
- vulkanizerske usluge 3 (D.O.O. „Eurogum“ Cetinje, D.O.O. „Mama mia“ Cetinje i D.O.O. „Royal travel“ Cetinje),
- izrada suvenira 1 (D.O.O. „Format sistem“ Cetinje),
- stolarska 2 (D.O.O. „Ceting“ Cetinje i D.O.O. „Drvoluk“ Cetinje) i
- djelatnost pružanja usluga pranja motornih vozila 1 (D.O.O. „Vulkanizer Toto“ Cetinje),
- auto-električarska 2 (D.O.O. „Auto električka Pejaković“ Cetinje i D.O.O. „Auto servis Vulević“ Cetinje),
- knjigovezačka djelatnost 1 (D.O.O. „Cicero Cet“ Cetinje).

Javni prevoz putnika u drumskom saobraćaju – taxi prevoz putnika na teritoriji Prijestonice Cetinje obavljaju 2 privredna društava sa ukupno 14 vozila.

II ANALIZA DJELATNOSTI

Praćenjem i analizom tokom prethodnih kalendarskih godina, obima i vrsta djelatnosti sadržanih u ovoj informaciji može se zaključiti da se u toku ljetnje turističke sezone (period maj-septembar) najviše povećava broj subjekata koji obavljaju trgovinsku djelatnost (šandovi, tezge i slično), u manjem obimu broj subjekata koji obavljaju ugostiteljsku ili turističku djelatnost (iznajmljivanje vozila, iznajmljivanje ostalih prevoznih sredstava - motorcikala, pružanje turističkih usluga koje uključuju sportsko-rekreativne i avanturističke aktivnosti - vožnja na sajli zip line), dok ostale djelatnosti ostaju na istom ili neznatno promijenjenom obimu tokom čitave godine.

U ovoj godini za razliku od prethodnih usljed pandemije COVID-19 virusa nije se sezonski tokom ljeta povećavao broj subjekata koji obavljaju turističku i ugostiteljsku djelatnost. Tokom 2020.godine Prijestonica je donijela set mjera za poboljšanje privrednog ambijenta, a naročito u oblasti turističke djelatnosti (Oslobađanje plaćanja lokalne komunalne takse za zauzimanje javnih površina, oslobađanje plaćanja naknade za pristup sa opštinskog puta).

Prema prikazanoj strukturi i obimu privrednih djelatnosti da se zaključiti da su na području Prijestonice Cetinje kao oblik organizovanja privrednih subjekata najviše zastupljena privredna društva i preduzetnici, tako da imaju važnu ulogu u ekonomskom razvoju Prijestonice.

Najveći broj privrednih društava je društvo sa ograničenom odgovornošću (D.O.O.) koje mogu osnovati fizička ili pravna lica ulaganjem novčanih ili nenovčanih sredstava radi ostvarivanja profita, a njegovi osnivači odgovaraju za obaveze društva do iznosa svojih uloga. Ova društva mogu osnovati jedno ili više fizičkih lica, a utvrđeni iznos osnivačkog kapitala ne može biti manje od 1 eura, mala su po prometu i broju zaposlenih i imaju standardan program djelatnosti. Ista su se pokazala kao vrlo elastična za prilagođavanja promjenama na tržištu u uslovima slabljena tražnje kada pada kupovna moć stanovništva.

Uočava se da nema rasta osnivanja akcionarskih društava koja predstavljaju najpoznatiji i ekonomski najznačajniji oblik korporativnih preduzeća.

III USLOVI ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI

Da bi otpočeli sa poslovnim aktivnostim iz oblasti trgovine i zanatstva privredna društva i preduzetnici nemaju obavezu da obezbjeđuju odobrenje za rad, već podnose pisanu prijavu kojom prijavljuju početak obavljanja djelatnosti kao i promjene i odjavu istih.

Što se tiče turističke i ugostiteljske djelatnosti Zakonom o turizmu i ugostiteljstvu je pojednostavljen postupak izdavanja odobrenja za obavljanje istih. Tako je propisano da za dobijanje odobrenje za obavljanje djelatnosti u ugostiteljskim objektima za pružanje usluga, pripremanje usluživanje hrane i pića: restoran (klasični i specijalizovani), picerija, konoba, grupa kafe-barovi, catering objekti, objekti brze hrane kao i objekti jednostavnih usluga uz zahtjev stranka prilaže dokaz o svojini ili zakupu ugostiteljskog objekta, dokaz za poslovođu ugostiteljskog objekta i popunjen obrazac za upis u Centralni turistički registar, dok dokaz o registraciji u Centralnom registru privrednih subjekata pribavlja nadležni organ koji izdaje odobrenje po službenoj dužnosti. Na osnovu takvog podnesenog zahtjeva nadležni organ lokalne uprave u postupku izdavanja odobrenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti utvrđuje ispunjenost minimalno-tehničkih uslova u pogledu prostora, uređaja i opreme ugostiteljskog objekta i izdaje odobrenje.

U nadležnosti lokalne uprave je i kategorizacija ugostiteljskih objekata za: kuće za stanovanje, turističke apartmane, sobe za iznajmljivanje (najviše 10 smještajnih jedinica odnosno 20 ležaja za fizička lica), restoran klasični i specijalizovani. Utvrđena kategorija izdaje se na period od 3 godine.

Za usluge smještaja turista nadležni organ izdaje rješenje o upisu u Centralni turistički registar.

Istim propisom data je mogućnost da ugostiteljski objekat može imati dvije vrste ugostiteljskih objekata ako su za svaku od njih ispunjeni minimalno-tehnički uslovi propisani ovim zakonom.

Privredna društva i preduzetnici mogu privremeno ili trajno prestati sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti, tako što nadležnom organu koji je izdao odobrenje za rad dostavljaju pisano obavještenje tri dana prije, a najkasnije danom privremenog ili trajnog prestanka obavljanja djelatnosti, odnosno ponovnog otpočinjanja obavljanja djelatnosti. U slučaju trajnog prestanka obavljanja djelatnosti nadležni organ donosi rješenje o ukidanju odobrenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti i rješenja o upisu u CTR.

Prema prikazanoj strukturi privrednih djelatnosti na teritoriji Prijestonice Cetinje najviše je i dalje zastupljena trgovinska djelatnost, dok je zanatska djelatnost na istom nivou kao i prethodnih godina. Primjetno je da su deficitarne zanatske djelatnosti: časovničarska, dimnjačarska, fotografska, krojačka, limarska, keramičarska, molerska, parketerska, obučarska i slično.

IV PRIJEDLOG MJERA

U cilju poboljšanja poslovnog ambijenta na teritoriji Prijestonice potrebno je nastaviti tendenciju daljeg smanjenja opštinskih dažbina.

U tom smislu smanjene su obaveze po osnovu članskog doprinosa Turističkoj organizaciji, tako da se članski doprinos obračunava na osnovu ostvarene dobiti obveznika, što u konačnom značajno smanjuje navedenu dažbinu za obaveznike plaćanja.

Pandemija COVID-19 virusa je pokazala ranjivost privrednih djelatnosti, pa bez obzira na svu pomoć koja se ogleda u privremenim kratkoročnim mjerama potrebno je nastaviti intezivno planirati mjere za razvoj proizvodnih djelatnosti, nastaviti na izgradnji putne i vodovodne infrastrukture koja će doprinijeti bržem razvoju naročito seoskog područja, kao i nastavak podrške turističkoj djelatnosti.

Osnivanjem Centra za lokalni ekonomski razvoj i EU fondove i donošenjem Odluke o podsticajima za proizvodnu i uslužnu djelatnost stvorena je pretpostavka stvaranju boljeg poslovnog ambijenta za obavljanje privrednih djelatnosti.

Takođe je potrebno donijeti urbanistički projekat za Rijeku Crnojevića čije nepostojanje predstavlja smetnju za razvoj preduzetništva u Rijeci Crnojevića.

Prijestonica će i dalje nastojati da iz svoje nadležnosti podržava i podstiče razvoj privrednih djelatnosti, u granicama mogućnosti.

SEKRETARIJAT ZA FINANSIJE I EKONOMSKI RAZVOJ

Branka Radović,dipl.ecc
SEKRETARKA

Na osnovu čl. 127 i 128 Poslovnika o radu Skupštine Prijestonice Cetinje ("Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi", broj 17/19), Skupština Prijestonice Cetinje, na sjednici održanoj dana, _____ 2021.godine, razmatrajući Informaciju o obimu i strukturi privrednih djelatnosti na teritoriji Prijestonice Cetinje za 2020.godinu, donijela je

Z A K L J U Č A K

o prihvatanju Informacije o obimu i strukturi privrednih djelatnosti na teritoriji
Prijestonice Cetinje za 2020.godinu

1. Prihvata se Informacija o obimu i strukturi privrednih djelatnosti na teritoriji Prijestonice Cetinje za 2020.godinu.
2. Ovaj Zaključak objaviće se u "Službenom listu Crne Gore - Opštinski propisi".

Broj: 02-
Cetinje, _____ 2021.godine

SKUPŠTINA PRIJESTONICE CETINJE

P R E D S J E D N I C A,

Maja Ćetković